

Kommunens ansvar och arbetsmiljön

- Vilket ansvar har kommunen för att insamling av hushållsavfall skall fungera ur ett arbetsmiljöperspektiv?
- Kanske ska frågan istället formuleras – vem har ansvaret att fullgöra insamlingen vid arbetsmiljöproblem?

Offentligt åliggande

- Kommunerna har ansvaret för insamling och borttransport av hushållsavfall enligt miljöbalken.
- Offentligrättsligt ansvar
 - Kommunal ensamrätt (15 kap. 21 § MB)
 - Entreprenadlösningar tillåtna
 - Egna bolag
 - Externa aktörer

Egen regi eller entreprenad

- Möjligheterna att borttransportera avfall kan delas in i två grupper
 - Egen regi
 - Förvaltningsdriven verksamhet
 - Entreprenadlösningar
 - Eget bolag (hel- eller delägt)
 - Externt bolag

Verksamheten måste fortgå

- Även vid arbetsmiljöproblem måste verksamheten fortgå!
- Arbetsmiljölagstiftningen och beslut i anslutning till den måste respekteras!
- Är detta moment 22?
 - Nej – hitta alternativa lösningar
 - Vem ska ansvara för de alternativa lösningarna?

Ansvaret för arbetsmiljön – egen regi

- Vid verksamhet i egen regi har kommunen i princip alltid ansvaret för arbetsmiljön.
 - Problem relaterade till verksamheten
 - Problem relaterade till en fastighet
 - Kända eller okända förutsättningar
 - Om fastighetsägaren handlar i strid med författningsbestämmelser eller renhållningsordning
 - Särskilt om miljö- och hälsoskäl

Ansvaret för arbetsmiljö entreprenad

- Vid entreprenadlösningar är arbetsmiljöansvaret inte lika enkelt och hantera i praktiken.
 - Kommunen har det offentlighetsrättsliga ansvaret för verksamheten vilket aldrig kan avtalas bort.
 - Entreprenören har ett ansvar gentemot kommunen för att utföra verksamheten i enlighet med de avtal som reglerar verksamheten – det kontraktuella ansvaret.
 - Kommunen har alltid ansvaret för att insamlingen av hushållsavfall fungerar oavsett oklarheter i relationen med entreprenören.
 - Kommunen har också ansvaret gentemot trilskande medborgare, i vart fall om en utebliven insamling av leder till konsekvenser för människor och miljö (olika sanktionsmöjligheter)
 - Ingen skillnad mellan kommunala bolag och andra entreprenörer.

Vilket arbetsmiljöproblem har uppkommit

- Ett arbetsmiljöproblem som uppkommit till följd av något som är oberoende av entreprenör (t.ex. för dålig sikt vid backning i bostadsområde)
 - Vad säger avtalet med entreprenören?
 - Använda annan lösning?
 - Lösa det på annat sätt en genom entreprenörens försorg
- Arbetsmiljöproblemet uppkommer hos entreprenören. (t.ex. farliga anordningar på fordon etc)
 - Utanför kommunens kontroll och arbetsmiljöansvaret hos entreprenören.

Sammanfattning

- Kommunen har huvudansvaret för att insamlingen fungerar även ur ett arbetsmiljöperspektiv
 - Planering och kartläggning
 - Arbetsmiljöarbete alltid del av verksamhetsutvecklingsarbete
- Vid entreprenader
 - Avtalsutformningen av yttersta vikt
 - Redan i upphandlingsfasen
 - Vad har parterna kommit överens om.